

Treball i automatització: nous reptes

Francesc Esteva
Pere García

¿Qui no ha llegit recentment notícies sobre el mercat de treball amb titulars com: “Entre 400 i 800 milions de persones seran desplaçades dels seus llocs de treball al 2030 degut a l’automatització”; “Un 14% de la força laboral mundial es quedarà sense feina”; “Màquines i robots ens treuen la feina, però milloren les nostres vides”, ... ?

Aquests titulars reflecteixen els resultats de diferents estudis com el del Banc Mundial o el de la consultora McKinsey, que calculen entre el 60% i el 45% la pèrdua de llocs de treball actuals per l’automatització o el del MIT (Massachusetts Institute of Technology) sobre els llocs de treball a EUA que conclou que cada robot destrueix 6 llocs de treball.

A partir d’això els economistes del Fòrum de Davos vaticinen la pèrdua d’uns 5 milions de llocs de treball abans del 2020. El que sembla més difícil d’avaluar és quants llocs es crearan per implementar aquestes noves tecnologies ni a quin ritme es destruiran i es crearan llocs de treball.

Hi ha estudis més optimistes com el de la consultora Gartner que afirma que la intel·ligència artificial farà desaparèixer 1,8 milions de llocs de treball fins el 2020, en canvi en crearà 2,3 milions.

Tots els treballs coincideixen a dir que el factor principal de l’automatització és el desenvolupament de la Intel·ligència Artificial en general i de la robòtica en particular que permeten la creació de màquines cada vegada més intel·ligents i autònomes, amb capacitat d’aprendre per elles soles i per tant amb

capacitat per a realitzar amb molta eficiència tasques fins ara reservades a les persones. La implementació d’aquestes tecnologies vindrà potenciada per la globalització de la producció i de l’economia, que farà que aquestes màquines no es puguin delimitar a uns països concrets. Sigui com sigui, en el que tots coincideixen és que el mercat laboral dels pròxims anys planteja nombrosos reptes socials, polítics, legals i ètics.

La preocupació sobre el tema és evident a nivell mundial així, per exemple, el Parlament Europeu o la Casa Blanca, per posar uns exemples, han encarregat estudis sobre l’impacte de l’automatització, la robòtica i la IA en el món laboral.

Sabem que l’automatització ens afectarà però el seu impacte serà molt diferent depenent de com l’afrontem. Creiem que en aquest sentit hauríem de ser proactius i potenciar els aspectes següents:

- la preparació per a les feines del futur, apostant per una millor formació i sobretot per una educació més creativa que potenciï les competències;
- la cultura de l’oci, la creativitat, noves formes de relacions socials, el benestar, l’economia col·laborativa, la protecció del medi ambient perquè seran entorns on es crearan noves activitats i noves feines;
- l’aplicació d’una renda bàsica universal de la què ja en parlava Norbert Wiener (el pare de la cibernètica) que va advertir del con-

flicte entre tecnologia i llocs de treball, suggerint indemnitzar els ciutadans;

- el coneixement i la investigació, que ens permetin ser actors i no sols receptors del canvis que venen.

Per a una informació més àmplia i profunda sobre el tema us aconsellem els llibres “La imparable marcha de los robots” d’Andres Ortega i “Una mirada al futuro” d’Antonio Orbe i assistir al seminari sobre aquest tema que la Fundació Campalans organitza el proper 25 de maig.

Francesc Esteva i Pere García
són investigadors de l’Institut
d’Investigació en Intel·ligència
Artificial del CSIC
Bellaterra-Barcelona